

Forfatter: Drachmann, Holger

Titel: Drachmann, Holger: "Forskrevet", i *Forskrevet*, udg. af Lars Peter Rømhild , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 2000, s. 476. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-drachmann14val-shoot-idm140708760200368/facsimile.pdf> (tilgået 21. juni 2021)

Anvendt udgave: Forskrevet

Anna Funch lagde sin Haand paa hendes Arm. Kære Harriet! ... sagde hun beroligende.

Froken Palm rev Armen til sig – smilede derpaa, som vilde hun undskylde sin Hæftighed, og sagde til Gerhard: Véd De, at Anna Funch er traadt ind i Bestyrelsen af vor Forening og hjælper med til at redigere Bladet? Hun skriver og oversætter meget deri – og skriver godt – naturligvis. Skade kun, at det nytter saa lidet! sagde hun spydigt.

Det mener De ikke, Harriet ... svarede Anna Funch paa sin blide Maade. Jeg vilde kun ønske, at jeg havde Deres brændende Energi – mine Kræfter slaar ikke altid til og da Bevægelsen virkelig er »stigende«, som Overgaard siger, saa bliver Arbejdet det ogsaa. Vi kunde ønske en Mand med i Redaktionen; at sige en Mand, som var enig med os – som virkelig stod paa *Kvindens* Side og ikke lod sig trætte eller anfægte af enhver begyndende Bevægelses Ufuldkommenheder – navnlig ikke lod sig anfægte af det let-komiske Skær, som »Kvindebevægelsen« i vort lille hyperkritiske og lattermilde Samfund til en Begyndelse ikke er undgaet. Vore Modstandere, Mændene, har jo de mange morsomme Indfald og de smidige Penne – men vor værste Modstand er naturligvis fra Kvinderne selv. Imod *den* skulde en Redaktor træde op – en Redaktor, som engang til Forskel fra de mange Journalister var en *Mand!*

Og hun saa' aabent sporgende paa Gerhard.

Overgaard ligesom belurede hendes Blik. Til hans Beroligelse svarede Gerhard undvigende – at det maatte have sine store Vanskeligheder at finde en saadan mandlig Redaktor – der jo næsten skulde være Ridderen uden Frygt og Dadel – foruden at hans Kundskaber maatte være omfattende – sociale, nationaløkonomiske, juridiske. En »digterisk« Natur – for ikke at sige en Poet – mente Gerhard absolut vilde være forkastelig; han vilde ikke kunne stille sig upartisk, vilde føle sig tiltrukket af Ynde, Elskværdighed, og tilbagestodt af det modsatte – hvis han selv endnu var en Mand, som ikke helt havde taget Afsked med Ungdoms-rørelserne; eller han vilde blive en besværlig, fordringsfuld »Pro-

fets» – hvis han havde passeret Middagshøjden og nærmede sig Oldingen. Og deri samstemmede Overgaard – ingen Digter, ingen Kunstner, men en Journalist!

Anna Funch modsagde mildt; Frøken Palm huggede ind. Overgaard blev varm – og det klædte ham. Samtalen blev levende. Anna Funch vendte sig mere og mere til Overgaard, over hvem hun øvede en Indflydelse, der ikke var til at tage fejl af. Frøken Palm drillede baade ham og Gerhard Gerhard, som alligevel kun halvt var med i disse Spørgsmaal Mand og Kvinde imellem; de forekom ham maaske lidt for ydre, for meget af Theorier, valgte Standpunkter – uanset Alvoren, det Personlige, som han ikke kunde benægte. *Hvad vil da disse to Kvinder?* ... foruden alt det, de »vilde» paa Grund af en Bevægelse, der var stærk nok til at forme baade Ønsker og Fordringer. Frøken Harriet Palm var langt den betydeligere, den dristigere, den lidenskabelige, den, som maaske havde haft mest at lide, mest at trænge tilbage – syntes Gerhard. Men hvad vilde *hun* da? Aa, jo dog, maaske – under en stor Bevægelse, en Revolution, gribe Fanen, være selve Fanen men vilde hun være dette for en enkelt Mand snarere end for de mange, baade Kvinder og Mænd? Ja hvem véd! Tiden vilde maaske vise det.

Men overfor Anna Funch kunde Gerhard ikke værge sig imod dette Indtryk af en Theori ... det, som Halvvig i Kupeen havde ytret. Og Gerhard blev adspredt. Vi Mænd saavel som Kvinder er ude over vort naturlige, i hvert Fald vort tidligere Hvile- og Tyngdepunkt – tænkte han – og vi gaar vanskelige Tider imøde – Ulf's »vanskelige» Tider.

Saa rejste man sig og gik. Overgaard indviklet i et Stridsproblem med Frøken Palm. Anna Funch og Gerhard nogle Skridt bagefter.

Kan De huske – spurgte han uvilkaarligt – da vi mødtes og spaserede her sammen, dengang da ja det er snart adskillige Aar siden!

Hun saa' hurtigt paa ham, gav hans Haand et let Tryk, og sagde dæmpet, bedrøvet:

Vil De dog ikke træffe sammen med Annette? Hun er her jo – ude hos den gamle Lehnsgravinde. Men det véd De vel? Tilgiv mig – men jeg synes, at De begge maa ønske en Forklaring nu er der gaaet saa lang Tid – meget kan se anderledes ud – og man taler dog bedre end man kan skrive!

Gerhard bed sig i Læben: Ser De hende – har De talt med hende? spurgte han dæmpet.

I dette Øjeblik vendte Overgaard sig og raabte til Gerhard: Hør Du Hemmelighedskræmmer – din politiske Tro trænger vist til Bestyrkelse. Iaften – og imorgen Aften med – »styrker« den gamle Lehnsgravinde de Troendes Skarer ved en stor Have-Forsvarsfest ude paa sit lille Enkesæde, Du véd den hvide Gaard med den kønne gamle Park her tæt udenfor Byen – knap en Fjerdingvej; man kan køre eller gaa derud, som man vil. Vi har faaet Indbydelseskort paa Kontoret – man vil ogsaa have Vantro med, dels for at omvende, dels for at »anmeldes«. Enhver uberygtet og nogenlunde ædru Person har forresten Adgang – imod en passende Entrée til Forsvarssagen – altsammen Selvbeskatning! Den gamle Dame giver loyalt sine Træer og Buske og Plæner til Pris ... der vil blive talt og sunget og gøglet ved kulørte Lamper, med Tombola og Theater og Fyrværkeri – Alt for Fædrelandet. Tag derud! Damerne og jeg kommer vi skal blot spise til Middag med Bentzen ah, dér har vi vores Redaktor en chef!

Og Redaktør Bentzens trætte, joviale Skikkelse, smilende sarkastisk i Solskinnet, ligesom levendegjort solbelyst Intelligens, svingede ind paa Langelinje imod dem.

Han hilste med en hvid Haand ... Damerne bøjede deres Hoveder ... Frøken Palm løftede hurtigt sit, krummede Læben, sigtede og afskød en eller anden Pil – som Bentzen greb i Luften, sendte tilbage – bøjende sig drømmende med de kloge Øjnes noble Ironi – en hengiven og lidende Ironi under Jaguarens bløde Blik.

Gerhard anbefalede sig. Han skulde spise sammen med en Ven – sagde han.

IV

Gerhard gik gennem Byen. Han kunde ikke komme bort fra det Blik, som var vekslet mellem de To. Det vedblev at sysselsætte ham: Akurat som om de var ifærd med at forbløde sig begge – af Vunder, som de tilføjer hinanden – og som Samfundet, Omgivelserne, hjælper til at udvide – og dog tilhører de hinanden, elsker hinanden – hun ildner hans svigtende Energi – han blødgør og bøjer Metallet i hende og saa forbløder de sig begge – men de er lykkelige; – Hoben, Skraalet, Støvet, Snavset kan ikke trænge op til deres Højde, den »ideale« Kærlighed – i hvis Ensomhed saa mange Taarer fældes, saa meget Hjærteblod rinder!

Og Gerhard tænkte sig Redaktør Bentzen i Ensomheden – den frygtede Pen, det sarkastiske Smil, den drømmende Ironi og denne modige, ærekære og kloge Mand fælder Taarer i Ensomheden og hans Hjærteblod siver – og Støvet og Snavset hvirvles op imod ham – og hans Pen bliver dobbelt frygtet, hans Ironi fortærer som en jævnt fremskridende Brand – fortæret som han selv er.

Her – i dette lille Land – den snevre Hovedstad! tænkte Gerhard.

Hans Tanker paa Bentzen og Harriet Palm overskyggede ganske Anna Funch og Overgaard. De blev ligesom subalterne – de to sidste

Tænk om Anna Funch og jeg var kommen til at tilhøre hinanden! Ja for det er dog en saa frygtelig Tilfældighed den, der bestemmer Menneskenes Forhold. Eller er der intet tilfældigt? Sæt jeg den Dag havde truffet Anna Funch hjemme – og ikke Annet-